

महाराष्ट्र शासन

सांस्कृतिक कार्य विभाग

श्री. देवेंद्र फडणवीस
मा. मुख्यमंत्री

श्री. एकनाथ शिंदे
मा. उपमुख्यमंत्री

श्रीमती सुनेता पवार
मा. उपमुख्यमंत्री

महाराष्ट्र राज्य संस्कृत साहित्य अकादमी

आयोजित

डॉ. आशिष शेलार
मा. मंत्री, सांस्कृतिक कार्य

सहभाग : इयत्ता ५वी ते १०वी चे विद्यार्थी

विषय : गणपती अथर्वशीर्ष पठन

बक्षिसे

प्रथम

रु. १०,०००/-

द्वितीय

रु. ७,०००/-

तृतीय

रु. ५,०००/-

उत्तेजनार्थ : दोन बक्षिसे

प्रत्येकी रु. २,५००/-

वरीलप्रमाणे प्रत्येक विभागस्तरावर बक्षिसे देण्यात येतील.

प्रसिद्धीपत्रक

- महाराष्ट्र राज्य संस्कृत साहित्य अकादमीद्वारे प्रथमच आयोजित करण्यात आलेल्या अथर्वशीर्ष पठन स्पर्धेला विद्यार्थ्यांचा उत्स्फूर्त प्रतिसाद मिळाला. या स्पर्धेसाठी उत्साहाने नोंदणी केलेल्या सर्व विद्यार्थ्यांचे महाराष्ट्र राज्य संस्कृत साहित्य अकादमीच्या वतीने मनःपूर्वक आभार!
- अथर्वशीर्ष पठन स्पर्धा आयोजनाची दिनांक, वेळ, स्थळ इत्यादींचा तपशील सोबत जोडण्यात आला आहे. सहभागी होणाऱ्या सर्व विद्यार्थ्यांनी स्पर्धेच्या निर्धारित ठिकाणी वेळेवर उपस्थित राहावे, ही विनंती.
- कोकण विभागात प्राप्त झालेल्या नोंदणीची संख्या अधिक असल्याने, सदर स्पर्धेचे आयोजन मुंबई व रत्नागिरी या दोन केंद्रांवर करण्यात येणार आहे. त्यानुसार मुंबई केंद्रामध्ये मुंबई, मुंबई उपनगर, ठाणे, पालघर व रायगड या जिल्ह्यांतील विद्यार्थ्यांचा, तर रत्नागिरी केंद्रामध्ये रत्नागिरी व सिंधुदुर्ग या जिल्ह्यांतील विद्यार्थ्यांचा समावेश करण्यात आला आहे. तरी कोकण विभागातील संबंधित विद्यार्थ्यांनी याची नोंद घ्यावी.
- स्पर्धेच्या ठिकाणी चहापान-अल्पोपहार व्यवस्था अकादमीद्वारे करण्यात येईल.
- स्पर्धेचा निकाल अकादमीच्या संकेतस्थळावर प्रसिद्ध करण्यात येईल. तसेच, बक्षिस वितरण सोहळा मुंबईत आयोजित करण्यात येईल. याबाबत, विजेत्यांना स्वतंत्ररित्या कळविण्यात येईल.
- विद्यार्थ्यांना स्पर्धेबद्दल कोणतीही शंका किंवा अडचण असल्यास, सोबत जोडलेल्या वेळापत्रकात दिल्याप्रमाणे विद्यार्थ्यांनी/पालकांनी/शिक्षकांनी संबंधित समन्वयकाशी कार्यालयीन वेळेत संपर्क साधावा.

स्पर्धेचे नियम

- स्पर्धकाने अथर्वशीर्ष पूर्णपणे तोंडपाठ म्हणणे अपेक्षित आहे.
- पुस्तक, कागद किंवा मोबाईल पाहून पठन करण्यास परवानगी नाही.
- पारंपारिक वेशभूषेला प्राधान्य दिले जाईल. (मुलांसाठी कुर्ता-पायजमा/धोती, मुलींसाठी परकर-पोलके/साडी/सलवार-कुर्ती)
- स्पर्धेच्या तयारीच्या अनुषंगाने अथर्वशीर्षाची प्रमाणित प्रत सोबत जोडण्यात आली आहे.
- स्पर्धेला उपस्थित राहण्यासाठी तसेच आवश्यकतेनुसार निवासाची व्यवस्था स्पर्धकांनी स्वतः करायची आहेत. त्यासाठी अकादमीकडून खर्च देय राहणार नाही.
- स्पर्धेसाठी उपस्थित होताना विद्यार्थ्यांनी शाळेचे वैध ओळखपत्र (School ID Card) सोबत आणणे आवश्यक राहील. शाळेचे ओळखपत्र उपलब्ध नसल्यास, संबंधित विद्यार्थी त्या शाळेत शिक्षण घेत असल्याबाबतचे मुख्याध्यापकांच्या स्वाक्षरी व शाळेच्या शिक्क्यासह प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक राहील.

विनीत

सहसंचालक तथा सदस्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य संस्कृत साहित्य अकादमी

दिनांक:

०४/०९/२०२६

mahasahitya | 022-22672539 | mahasahitya.org

विभागस्तरीय अथर्वशीर्ष पठण स्पर्धा - वेळापत्रक

अ.क्र.	विभाग	दिनांक	स्थळ	समन्वयक	जिल्हा / विभाग
०१.	अमरावती	२१ सप्टेंबर, २०२६	संत कवरराम विद्यालय सभागृह, दस्तुर नगर, अमरावती - ४४४ ६०६.	श्री. सौरभ शिंदे - ७९७७४ ९४३५५	अमरावती विभाग (५ जिल्हे)
०२.	कोकण - १	२२ सप्टेंबर, २०२६	लोककला दालन आणि अभिनय दालन, तिसरा व चौथा मजला, पु. ल. देशपांडे महाराष्ट्र कला अकादमी, रविंद्र नाट्य मंदिर परिसर, प्रभादेवी, मुंबई - ४०० ०२५.	श्रीमती रोहिणी भणगे - ८३५५९ ०५१५२	मुंबई शहर
				श्रीमती मानसी जाधव - ९१३७७ ८६०६५	मुंबई उपनगर
				श्री. अशोक शेळके - ७३७८५ ८०४७०	ठाणे
				श्रीमती किर्ती बेलोसे - ९३२१८ ९०४२२	रायगड, पालघर
०३.	नागपूर	२२ सप्टेंबर, २०२६	साकेत सभागृह, विदर्भ हिंदी साहित्य सम्मेलन, मोर भवन, झांसी राणी चौक, अंबारी रोड, सीताबर्डी, नागपूर - ४४० ०१२.	श्री. सौरभ शिंदे - ७९७७४ ९४३५५	नागपूर विभाग (६ जिल्हे)
०४.	छत्रपती संभाजीनगर	२३ सप्टेंबर, २०२६	श्री सरस्वती भूवन शिक्षण संस्था सभागृह, सरस्वती नगर, औरंगपुरा, छत्रपती संभाजीनगर - ४३१ ००१.	श्री. दयानंद भालेराव - ८७९३१ ७९५८९	छत्रपती संभाजीनगर विभाग (८ जिल्हे)
०५.	कोकण - २	२६ सप्टेंबर, २०२६	भारतरत्न डॉ. पांडुरंग वामन काणे संस्कृत अध्ययन केंद्र, ३३-३४, तिसरा मजला, अरिहंत मॉल, एस. टी. स्टॅन्ड समोर, रत्नागिरी - ४१५ ६१२.	श्री. सौरभ शिंदे - ७९७७४ ९४३५५	रत्नागिरी, सिंधुदुर्ग
०६.	पुणे	३० सप्टेंबर, २०२६	महाराष्ट्र साहित्य परिषद, पुणे, ४९६, सदाशिव पेठ, टिळक रोड, पुणे - ४११ ०३०.	श्री. दयानंद भालेराव - ८७९३१ ७९५८९	सातारा, सांगली, कोल्हापूर, सोलापूर
				श्री. हरिश इरनक - ९९३०९ ५५१०५	पुणे
०७.	नाशिक	०१ ऑक्टोबर, २०२६	शेठ श्री. आर.पी. विद्यालय सभागृह, श्री पंचवटी एज्युकेशन सोसायटी, सरदार श्री वल्लभभाई पटेल विद्यानगर, निमानी बस स्टॉप जवळ, पंचवटी, नाशिक - ४२२ ००३.	श्रीमती रोहिणी भणगे - ८३५५९ ०५१५२	नाशिक
				श्री. हरिश इरनक - ९९३०९ ५५१०५	अहिल्यानगर, धुळे, नंदुरबार, जळगाव

महाराष्ट्र राज्य संस्कृत साहित्य अकादमी, आयोजित

श्रीगणपति अथर्वशीर्ष पठण स्पर्धा २०२६

श्रीगणेशाय नमः ।

ॐ भद्रं कर्णेभिः शृणुयाम देवाः । भद्रं पश्येमाक्षभिर्यजत्राः । स्थिरैरङ्गैस्तुष्टुवांसस्तनूभिर्व्यशेम देवहितं यदायुः ।।

ॐ स्वस्ति न इन्द्रो वृद्धश्रवाः । स्वस्ति नः पूषा विश्ववेदाः । स्वस्ति नस्तार्क्ष्योऽरिष्टनेमिः । स्वस्ति नो बृहस्पतिर्दधातु ।।

ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ।।

ॐ नमस्ते गणपतये । त्वमेव प्रत्यक्षं तत्त्वमसि । त्वमेव केवलं कर्ताऽसि । त्वमेव केवलं धर्ताऽसि । त्वमेव केवलं हर्ताऽसि । त्वमेव सर्वं खल्विदं ब्रह्मासि । त्वं साक्षादात्माऽसि नित्यम् ।।

ऋतं वच्मि । सत्यं वच्मि ।। अव त्वं माम् । अव वक्तारम् । अव श्रोतारम् । अव दातारम् । अव धातारम् । अवानूचानमव शिष्यम् । अव पश्चात्तात् । अव पुरस्तात् । अवोत्तरात्तात् । अव दक्षिणात्तात् । अव चोर्ध्वात्तात् । अवाधरात्तात् । सर्वतो मां पाहि पाहि समन्तात् ॥

त्वं वाङ्मयस्त्वं चिन्मयः । त्वमानन्दमयस्त्वं ब्रह्ममयः । त्वं सच्चिदानन्दाद्वितीयोऽसि । त्वं प्रत्यक्षं ब्रह्मासि । त्वं ज्ञानमयो विज्ञानमयोऽसि ॥

सर्वं जगदिदं त्वत्तो जायते । सर्वं जगदिदं त्वत्तस्तिष्ठति । सर्वं जगदिदं त्वयि लयमेष्यति । सर्वं जगदिदं त्वयि प्रत्येति । त्वं भूमिरापोऽनलोऽनिलो नभः । त्वं चत्वारि वाक्पदानि ।

त्वं गुणत्रयातीतः । त्वमवस्थात्रयातीतः । त्वं देहत्रयातीतः । त्वं कालत्रयातीतः । त्वं मूलाधारस्थितोऽसि नित्यम् । त्वं शक्तित्रयात्मकः । त्वां योगिनो ध्यायन्ति नित्यम् । त्वं ब्रह्मा त्वं विष्णुस्त्वं रुद्रस्त्वम् इन्द्रस्त्वम् अग्निस्त्वं वायुस्त्वं सूर्यस्त्वं चन्द्रमास्त्वं ब्रह्मभूर्भुवः स्वरोम् ॥

गणादिं पूर्वमुच्चार्य वर्णादिं तदनन्तरम् । अनुस्वारः परतरः । अर्धेन्दुलसितम् । तारेण ऋद्धम् । एतत्तव मनुस्वरूपम् । गकारः पूर्वरूपम् । अकारो मध्यमरूपम् । अनुस्वारश्चान्त्यरूपम् । बिन्दुरुत्तररूपम् । नादः सन्धानम् । संहिता सन्धिः । सैषा गणेशविद्या । गणकऋषिः । निचुद्गायत्रीच्छन्दः । गणपतिर्देवता । ॐ गं गणपतये नमः ॥

एकदन्ताय विद्महे । वक्रतुण्डाय धीमहि । तन्नो दन्ती प्रचोदयात् ॥

एकदन्तं चतुर्हस्तं पाशमङ्कुशधारिणम् । रदं च वरदं हस्तैर्बिभ्राणं मूषकध्वजम् । रक्तं लम्बोदरं शूर्पकर्णकं रक्तवाससम् ।
रक्तगन्धानुलिप्ताङ्गं रक्तपुष्पैः सुपूजितम् । भक्तानुकम्पिनं देवं जगत्कारणमच्युतम् । आविर्भूतं च सृष्ट्यादौ प्रकृतेः
पुरुषात्परम् । एवं ध्यायति यो नित्यं स योगी योगिनां वरः ॥

नमो व्रातपतये । नमो गणपतये । नमः प्रमथपतये । नमस्तेऽस्तु लम्बोदरायैकदन्ताय । विघ्ननाशिने शिवसुताय ।
श्रीवरदमूर्तये नमः ॥

एतदथर्वशीर्षं योऽधीते स ब्रह्मभूयाय कल्पते । स सर्वविघ्नैर्न बाध्यते । स सर्वतः सुखमेधते । स
पञ्चमहापापात्प्रमुच्यते ॥ सायमधीयानो दिवसकृतं पापं नाशयति । प्रातरधीयानो रात्रिकृतं पापं नाशयति । सायं प्रातः
प्रयुञ्जानोऽपापो भवति । सर्वत्राधीयानोऽपविघ्नो भवति । धर्मार्थकाममोक्षं च विन्दति ॥

इदम् अथर्वशीर्षमशिष्याय न देयम् । यो यदि मोहाद्दास्यति स पापीयान् भवति । सहस्रावर्तनात् यं यं काममधीते तं
तमनेन साधयेत् ॥ अनेन गणपतिमभिषिञ्चति स वाग्मी भवति । चतुर्थ्यामनश्चञ्चपति स विद्यावान् भवति ।
इत्यथर्वणवाक्यम् । ब्रह्माद्यावरणं विद्यात् । न बिभेति कदाचन इति ॥

यो दूर्वाङ्कुरैर्यजति स वैश्रवणोपमो भवति । यो लाजैर्यजति स यशवान् भवति । स मेधावान् भवति । यो मोदकसहस्रेण
यजति । स वाञ्छितफलमवाप्नोति । यः साज्यसमिद्धिर्यजति । स सर्वं लभते स सर्वं लभते ॥

अष्टौ ब्राह्मणान् सम्यग्ग्राहयित्वा सूर्यवर्चस्वी भवति । सूर्यग्रहे महानद्यां प्रतिमासन्निधौ वा जप्त्वा सिद्धमन्त्रो भवति ।
महाविघ्नात्प्रमुच्यते । महादोषात्प्रमुच्यते । महापापात् प्रमुच्यते । स सर्वविद्भवति स सर्वविद्भवति । य एवं वेद
इत्युपनिषत् ॥

ॐ सह नाववतु । सह नौ भुनक्तु । सह वीर्यं करवावहै । तेजस्विनावधीतमस्तु मा विद्विषावहै ॥

ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

ॐ भद्रं कर्णेभिः शृणुयाम देवाः । भद्रं पश्येमाक्षभिर्यजत्राः ॥ स्थिरैरङ्गैस्तुष्टुवांसस्तनूभिर्व्यशेम देवहितं यदायुः ॥

ॐ स्वस्ति न इन्द्रो वृद्धश्रवाः । स्वस्ति नः पूषा विश्ववेदाः । स्वस्ति नस्तार्क्ष्योऽरिष्टनेमिः । स्वस्ति नो बृहस्पतिर्दधातु ॥

ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥